Ч. 268 (11.519). Львів, субота 1. грудня 1928. Poczłowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів. Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Приплив і відплив.

Львів, 30. листопада 1928.

Польське політичне життя, чи вірніше: животіння — можна порівняти з припливом і відпливом, але не моря, тільки замкненого озера, яке не хвилює на вільному просторі, не знімається могутніми бурунами і не втишується під соняшною ласкою розсвітленого неба, тільки під впливов якогось буревія бурлить на одному місці, викидає зі себе перегнилі органічні субстанції, щоби опісля знову втягнути їх в своє стоячке нутро.

Приплив і відплив: сойм та уряд, чи може навпаки, законодатна і виконавча влада, громадянські й казьонні та півказьонні чинники, півдемократія і півфашизм, а все те так перемішане зі собою, так пронизане взаїмними витворами і випарами, так нездецидоване, що справді важко зорієнтуватися: хто з ким і в імя чого веде боротьбу, за що йдуть змагання, якого вони покрою і головно: чим завершиться той двобій, той приплив і відплив.

Процес припливу і відпливу характеризує все життя сучасної Польщі в кожній ділянці. В першу чергу відбивається він на соймі. Справа зміни конституції, про що всі говорять, але ніхто не знає, в якому напрямі повести зміни. В самому проурядовому таборі під тим оглядом панує повне безголовя. У висліді всі реформістичні заходи кінчаються зголошенням загального внесення й сподіванням, що сам сойм у своїй безпринціпности видасть на себе засуд смерти. На якунебудь спробу критики з боку парляментарних чинників урядові преторіяни реагують обидами і погрозами, двобоєвими викликами або побоями. Серед самих бебістів стираються два напрямки: канцелярсько-ліберальний Бартеля і диктаторсько-фашистівський Славека-Світальського-Медзінського. Прем. Бартель признає соймові право контролі, а інші виразники урядової диктатури тим або іншим способом нехтують те право — як не безпосередньо, то посередньо. Виступи членів уряду, за винятком намаганого згладжування занадто гострих колючок прем. Бартелем і мін. Чеховичем, мають роззброюючо-сердечний, колючковато-визиваючий тон.

Зразком тієї останньої тактики є вівтірковий виступ міністра внутр. справ ген. Складковського. В своїй справді ґенеральській промові, міністр внутр. справ говорив про все і вся, навіть не завдаючи собі труду у підшукуванні відповідних слів, фраз і висловів. П. міністр рубав, признаючись щиро, що він нічого не робив собі з ухвали сойму, якою віднято йому диспозиційний фонд. Те, чого йому сойм відмовив, дала йому Рада міністрів. Розуміється, відмова диспозиційного фонду, була висловом недовіря до міністра внутр. справ. Однак п. генерал не витягнув консеквенцій з тієї відмови, бо того недовіря не висловлено йому формальним проголосуванням формального внесення. Відмова

„мала бути висловом невдоволення з моєї діяльности. Тоді заявив я, що панове можете дати вислів тому невдоволенню шляхом висловлення мені „вотум" недовіря".

Очевидно в тому місці п. міністр забув додати, що ще давніше, безпосередньо після виборів, заявляв він, що сойм може йому висловлювати недовіря, скільки захоче, а він не уступить, хіба, що таке домагання висловить на його адресу марш. Пілсудський. Ось воно як.

З приводу воскресення Радою міністрів диспозиційного фонду повстала буря... в шклянці води, яка скоро втишилася завдяки невсипущим заходам марш. Дашинського і кількох словних цукорків прем. Бартеля. Згадуємо про це лише тому, бо справа з диспозиційним фондом якнайкраще характеризує той процес припливу і відпливу стоячкої й каламутної води польського політичного озера.

Та наскільки навіть в такій дуже дразливій справі, як „реставрація" диспозиційного фонду, п. міністр під оглядом тону був іще сяк-так поправний, настільки перейшов у **непрактиковане fortissime при трактуванні** „меншостевої" проблеми. Журба за долю „національних меншостей", а вірніше „народностева політика" уряду — виявилася в тому, що в 5-ти східних воєвідствах (себ-то у полосі, де велася світова й польсько-більшовицька війна) відбудовано 125 тисяч будинків, привернено під управу 2,800.000 га землі, число дітей у школах з 36.4 відс. в р. 1923 зросло до 74.6 відс., а самоврядування не є нічим звязане. У сільських радах Сх. Галичини засідає 65 відс. українців, а в міських 21.2 відс. Але в іншому місці п. міністр стверджує, що „кількість примусових управ зросла лише в „Малопольщі", де треба було заступити здекомплетовані давні органи тимчасовими".

В чому тут виявляється журба за „національні меншости", важко зрозуміти". Відбудова такої кількости будинків в 5-ти воєвідствах ще нічого не говорить. Не знати, кому саме відбудовано будинки і яким чином: чи польським кольоністам, чи українським і білоруським селянам. Те саме торкається управи землі. А щодо шкільництва, то відсоток шкільних дітей ще нічого не говорить, бож відомо, що польська чи там утраквістична школа не нищить, лише поширює анальфабетизм серед української дітвори. Нічого дивного, що в громадських радах Сх. Галичини є 65 відс. українців. У чому тут заслуга уряду і що це все має спільного з його „народностевою політикою", — це вже тайна п. міністра. Фактом є, що істнуюче в Сх. Галичині самоврядування не є ніяким самоврядуванням, бо воно є лише імітованим самоврядуванням, вповні залежним від такого чи іншого погляду адміністраційної влади. Зрештою, як можна говорити про самоврядування там, де зовсім не істнує самоврядування другого (повітове) і третього (воєвідське, згл. краєве) ступня?

Після такого знаменитого, самохвального вступу, ген. Складковський звернувся з окремою апострофою до пос. Целевича. Він говорив (цитуємо за проурядовою „Епокою"):

„Щодо п. Целевича, то **не має він права промовляти тут в імени „підбитого народу"** і переводити анальоґії між нашим визвольним рухом проти заборців і політикою українських націоналістів в „Малопольщі". Польський нарід **не підбив українського народу, боротьби з ним не вів, ані не веде.** Не має п. Целевич права промовляти тут до нас в імени населення „східної Малопольщі", ані в імени українського населення. Нехай памятає, що у воєвідстві, де його вибрано, польського населення є 45 проц. П. Целевич, коли виясняє українську військову організацію і покликується на польський приклад, нехай памятає, що наші не працювали за чужі гроші і для чужих фахово не займалися шпигунством на школу чиєї-небудь свободи. Не хочу з п. Целевичом полемізувати щодо подробиць. Дивується він, що домагаються видачі кількох послів, а ось випятки з їх промов: „Твоїми шпигунами і гнобителями, народе український, є поляки". „Мету осягнемо, а тоді ти, ляху, забірай своїх граничників і палики і втікай з української землі, а ти, український селянине, бери кольки і гони ляха з тієї землі". Коли виразно підкреслюю, що не допущу до народностевої боротьби і коли за пасивність в перешкоджуванні спробам боротьби дискваліфікую найбільш заслужених достойників, п. Целевич сміє порівнювати мене до міністрів царської Росії. Не виповідаю війни українському народові, лише заговорам проти цілости польської держави. Визвання до боротьби п. Целевича не приймаю, бо не має він права промовляти в імени всього населення".

Годимося з ґен. Складковським, що пос. Целевич перехопився, порівнюючи його з міністрами царської Росії. То не відповідає дійсности. Ніякий царський міністр, навіть всевладний Столипін, не відважився би висловлювати таких поглядів, як міністр формально демократичної польської республики.

Є це нечувана річ, щоби міністр навіть формально конституційної держави відмовляв послові, вибраному на основі конституції, якої сторожем повинен бути міністр, права промовляти в імени своїх виборців, свого населення і свого народу. П. міністр, заки задумав здивувати нас своїм виступом, повинен був щонайменше оком кинути на обовязуючу конституцію з 17. березня 1921, а там був би в арт. 20-ім прочитав:

„**Посли є представниками всього народу** і не є звязані ніякими інструкціями виборців".

Отже є представниками хоч всього східно-галицького населення, а щонайменше українського.

Нечуваною річю є, щоби міністр конституційної держави обезцінював в такий спосіб боротьбу якогось народу, що в тяжких змаганнях, виключно силою своєї моральної натуги і вогнем свого національного почування боронить своєї національної душі, свого святого „я", просто свого фізичного істнування. За нелюбі йому, чи небажані інтересам, які він заступає, вчинки поодиноких осіб чи цілих гуртів він може собі переслідувати їх і карати, на що, очевидно, ніхто з противної сторони не скупиться, але в такий спосіб оцінювати ідейні змагання може тільки... польський міністр.

Не будемо вдаватися в статистичні аргументи п. генерала, бо всі вони є фальшиві від початку до кінця, що признають навіть польські статистики, як Л. Василевський, проф. Суйковський й ін. Як далеко вони фальшиві, свідчать й останні вибори. В тернопільському воєвідстві має бути 45 проц. польського населення, а тимчасом **всі польські листи** одержали в тернопільській виборчій окрузі 40.50 відс., а в золочівській 31.5 відс. всіх голосів. А преціж там є щонайменше 10 відс. українських голосів, придбаних всіми можливими засобами на проурядову „одинку".

Все те, що говорив п. генерал, належить до сфери „нечуваного". Але воно стане звичайним, буденним в світлі „безличного зайдацтва" п. Славека, поєдинково-протизаконних визовів бебестів, капральсько-мордобийних метод пос. Поляковича і т. і. В процесі припливу і відпливу стоячкого польського озера звився й апострофічний виступ ген. Складковського, який є продовженням тієї боротьби, яку проти нас ведеться від десяти літ.

Реалізація земельної реформи.

З парцеляційної політики Державного Банку Рільного.

Одною з найбільших польських державних фінансових установ є Державний Банк Рільний у Варшаві зі своїми численними відділами в поодиноких воєвідствах. Основний капітал цього банку виносить тепер сто мілiонів зол., а в 1929 р. буде виносити сто тридцять мілiонів зол. Головним завданням цього банку є, як відомо, фінансове переведення заходів про земельну реформу, яку переводить або шляхом примусового викупу більшої земельної власности, або добровільним купном більших маєтків, які опісля сам парцелює та уділює довгорічного гіпотечного кредиту на [illegible]

[illegible] до не переводить умови земельної реформи.

Державний Банк Рільний має ще за завдання фінансувати кредитові установи й кооперативи, що стоять у звязку зі сільським господарством. Як відомо, в червні ц. р. цей банк перебрав на себе замість Банку Господарства Крайового і те, дуже нужденне, кредитування українських кооператив, що в сумі не досягало навіть пів мілiона золотих, на цілу українську кооперацію в Польщі, але цього не [illegible]

[illegible]

ва про парцеляцію маєтности Бурканів у підгаєцькому повіті, яку цей банк набув в 1925 р. цілком купна від місцевого дідича Альфреда Зоммерштайна за розмірно дуже низьку ціну, платну в додатку в половині заставними листами. Ця маєтність, яку набув банк, з простором около тисячу моргів, лежить над Стрипою і в часі світової війни була довгий час тереном позиційної війни. Внаслідок того земля була там скрізь порита окопами і у значній скількости повних десять літ лежала облогом.

Ще в 1925 р. розпочав Державний Банк Рільний парцеляцію цеї маєтности. Ця парцеляція мала характер здебільша сусідський і землю купували передовсім наші люди з Бурканова, Золотник, Бринкул Старої, Дарахова і Соколова, себто з найближчої околиці, а лише незначну частину набуло кількох мазурів з заходу та кількадесятьох наших селян зі Самбірщини, Дрогобиччини і Калущини, які осіли на куплених наділах. Були також нерідкі випадки, що мешканці самого Бурканова продавали ціле своє господарство і поселювалися в полі на купленій від банку землі. Ціна за землю за 1 гектар виносила тоді в 1925 р. квоту 1080 зол. і 1150 зол. і була це ціна дуже висока, за яку тоді в околиці можна було набути далеко кращу землю і положену близше залізниці.

В імени банку парцелював його делегат Ян Адамчик з Варшави і він віддав набувцям землю у посідання та списував умови приречення продажі, де ціна була зазначена в золотих обігових. Тимчасом з початком 1926 р. цей Адамчик приїхав знова до Бурканова, скликав людей, що вже давніше мали умови на письмі, відібрав від них ті умови і дав їм нові, на котрих було вже зазначене, що ціну за землю треба платити в золотих в золоті себто на 72 проц. дорожче.

До такої самовільної зміни Державний Банк Рільний не мав ніякого права і тому набувці запротестували проти вальоризації ціни купна і зажадали, щоби делегат счеркнув на друках слова в „золоті", то зн., щоби остали первісні золоті обігові, тимбільше, що від часу купна вартість золотого остала та сама по нині. Делегат Адамчик обіцяв це зробити іменем банку, забрав підписані набувцями невиповнені друки умови приречення продажі і набувці успокоїлися. На купленій землі позасипували вони з великим трудом і коштом окопи, вичистили поле з хоптя і богато з них навіть там побудувалися. Рати за куплену землю платили точно і ждали на списання контрактів.

Вкінці діждалися того, чого не сподівалися. З початком листопада п. р. одержали вони рахунки з львівського відділу банку і там чорним на білому написано, що умовлену в літі і з початком весни 1925 р. ціну за землю зальоризовано, що разом з 10 проц. відсотками за три роки перевищує первісну ціну майже у двоє. Що більше, Банк зробив такий дивогляд, що якій 1/5 чи навіть 1/4 части набувців ціни зовсім не зальоризував, хоч вони набули цю землю разом з іншими в 1925 р., котрим ціну купна зальоризовано. Тими, котрим ціни купна не зальоризовано, були головно ті набувці, котрі в 1926 р. не далися підійти Адамчикові і не дали йому первісних умов та не підписали нових.

Рівночасно повідомив банк інтересованих, що 16. і 17. листопада п. р. делегати банку і нотар з Підгаєць Левицький будуть у Бурканові списувати контракти. Була там також загроза, що хто з набувців до контракту не прийде, той тратить задаток і всі заплачені рати на користь банку, всі свої вклади і засіви і мусить безпроволочно віддати куплений ґрунт банкові.

Це несподіване домагання було правдивим погромом для набувців, у великій своїй більшости бідних людей, між ними інвалідів і воєнних вдовиць. В селі заворушилося і я на місці в Бурканові дня 17. листопада п. р. бачив цю безмірну розпуку наших селян, яким грозила повна руїна, і то буквально і жебрача торба. В даному випадку мова йшла не про дрібницю, але про величанську як на одну громаду суму около чотириста тисячів золотих, яку набувці мали би заплатити банкові титулом вальоризації і 10 проц. відотків за три роки від зальоризованої суми. Такої суми очевидно набувці не мали і за моєю порадою не пішли до підписання контрактів. Контракт підписували тільки ті, котрим ціни купна не зальоризовано і дехто з таких, що купили лишень маленький кусничок землі та мали платити невеличку суму, то й воліли підписати зальоризовану ціну купна себто подвійну, щоби тільки не мати дальших клопотів з банком.

Делегати з нотарем відіхали, а покривджені, котрих число виносить близько сотки, віднеслися до дирекції Державного Банку Рільного у Варшаві, до його відділу у Львові та до міністра земельних реформ д-ра Станєвича з домаганням, щоби ухилити вальоризацію ціни купна як законом неосновану і як таку, що противиться виразній первісній умові, згідно з якою ціна купна мала бути плачена в зол. обігових без ніякої вальоризації. Між пошкодованими є також деяка скількість мазурів, котрі далися підійти Адамчикові і підписали нові друки умови приречення продажі. Вони у даній справі ідуть разом з нашими селянами.

Ціла ця історія, для селян дуже сумна і болюча, відбилася і в соймі і Український Клюб зніс дня 23. листопада п. р. наглячий внесок з домаганням, щоби сойм візвав правительство відписати несушно наложену вальоризацію. Цей внесок прийде на денний порядок одного з найближчих засідань сойму, а відтак опиниться в комісії земельних реформ. Яка буде його доля, покищо невідомо. На кожний випадок Державний Банк Рільний записався знова чорними красками в історії наших сучасних відносин. А таких чорних сторінок в нашій історії треба надіятися в нього мабуть більше!

Д-р Степан Баран

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

По нападі на посла Хруцького.

„Капральські методи".

Під таким наголовком приносить львівський польський соціялістичний щоденник „Дзєннік Людови" передову статтю, в якій займається оцінкою ганебного і некультурного вчинку бебістичного посла Полякевича, який чинно зневажив українського посла Хруцького.

„Дзєннік Людови" стверджує на початку тієї статті, що випадок з послом Хруцьким — це „ще один зразок метод, які вводять у публичне життя ті, що підпалися „санації" Польщі. Поминаючи невідрадні відносини в краю, на парляментарній арені витворилась атмосфера, якої досі не було, а яка „є без сумніву небувалою рідкістю, а може й унікатом в історії парляментаризму взагалі. Бо стільки виросло тут за останніх кілька днів з боку ББ, кажучи словами п. Славека, „безличного зайдацтва". Далі пригадує „Дз. Л." відомий виступ пос. Славека проти посла Марека, двобоєві афери послів з „одинки", діяльність тих послів у краю та в соймі і конклюдує, що все те є: „висловом капральських метод і прямувань санації, виявом і символом нинішної польської дійсности".

„Капральські методи — пише далі „Дз. Люд." — з кожним днем закріплюються. Слово писане в цілій повноті його значіння прислугує тільки комуністам і... сенаторам. Для перших пресовий декрет непотрібний, а других не обовязує. Тепер намагаються згнобити всякий голос критики — і то в соймі, отже в місці, де критика є добрим правом кожного без виїмку посла. Не входимо в те, чи поведення посла Хруцького супроти Полякевича було відповідне. В тій хвилі це обоятна річ. Але в жадному випадкові пос. Полякевичеви не прислугувало право роблення собі сатисфакції на власну руку. Від того є маршалок сойму і евентуально маршалківський суд. Посли з ББ забувають про повагу місця, в якім перебувають і про те, що кому з них дозволене, а що недозволене. Їм здається, що є неподільними панами парляменту — і всіх інших трактують як інтрузів, яких толерується, доки мовчать. Гострійший вислів або слово критики загрожує „втоптанною травою" або „мордобиттям". Поминаємо в тій хвилині, в якому світлі пос. Полякевич поставив сойм перед закордоном, одначе слід вказати і на відворотну сторону медалі в тій цілій історії, а саме треба ствердити, що пос. Полякевич полив богато оливи до огню в польсько-українських відносинах. Без сумніву „геройство" пос. Полякевича буде вміло використане в українській суспільности і причиниться до зросту націоналістичних настроїв. Пос. Полякевич мабуть скаже себе вважати добрим патріотом і щирим демократом, а тимчасом він більше зашкодив Польщі ніж пос. Хруцький, а свій демократизм поставив у питомім собі світлі, бо знаменито заграв пана, який „хлопа бє добре в морду". Діється щораз краще. Хтож заручить, чи за поєдинками (двобоями) і биттям по липі не прийдуть ще часи, коли пани з ББ будуть стріляти в соймі до інших послів. Бож все є можливе а це чейже не є таке дуже трудне, якби не одному з нас здавалося".

„Слово Польске" і самосуд над українським послом.

Львівське шовіністичне „Слово Польске" не найшло, очевидно, ні слова осуду для некультурного і нелюдського вчинку посла Полякевича. Навпаки, цей екзотично „толерантний" у відношенні до українців орган посередно навіть висказує вдоволення з того приводу і, самозрозуміло, акцептує сваволю і самосуд посла одинковича над українським послом. А бачимо це з оської обставини: Львівська сіоністична „Хвіля" подала докладне звідомлення про факт чинної зневаги, якої допустився пос. Полякевич над послом Хруцьким і видрукувала листа пос. Хруцького до соймов. маршалка Дашинського.

„Слово Польске" взяло це за велике зло для „Хвілі" і передруковуючи з неї згаданого листа посла Хруцького, засмотріло його таким вимовним вступом: „Випадком посла Хруцького зворушилася в львівській пресі і перейнялася найглибше „Хвіля", яка з чинної зневаги пос. Хруцького зробила велику подію і мало-що, що не вийшла в чорних обвідках та описала цілий інцидент якнайдокладніше і товстим друком на першій стороні".

Шож, для „Слова Польского", — яке в таких „маловажних" справах як самосуд над українським послом чи недавні самосуди над українськими установами у Львові, займає поторійно відоме становище — і таке поведення „Хвілі" мусить бути дійсно немилим. Моральні й етичні принципи „Слова Польского" в даному випадку вповні покриваються з такимиж посла-одинковича Полякевича. Треба тільки побажати „Сл. Поль." дальшої успішної діяльности під авспіціями йогож морального „пляцет" для того роду вчинків — а може воно колись матиме змогу відчути від своїхже наслідки тієї „вдячної діяльности" і на власній шкірі. Бо, хто чим воює, від того, кажуть, гине.

Недобори радгоспів у СРСР.

Директори т. зв. радянських господарств („радгоспів" а по російськи „совхозів") звернулися до центральної управи в Москві з проханням, щоби рахуючіся за радгоспами довги анулювати. Ця справа опинилася на зїзді всіх народних комісарів земельних справ з цілого Радянського Союзу (то значить усіх республик), що саме тоді відбувався у Москві. На нараді виголосив про задовженість радгоспів обширний реферат Дмитріїв. З реферату присутні на нараді довідались, що довги радгоспів застрашаючо ростуть. У 1926 р. радгоспи позичили 22 міліони карбованців, у 1927 р. — 28 міліонів, а в 1928 р. аж 40 міліонів карбов. Отже за три роки позичили разом 90 міліонів карб. Робітники радгоспів (радгоспи це великі господарства в ролі давних поміщицьких) вже 4 місяці не дістають виплат. Не зважаючи на заходи анулювання довгів, радгоспи домагаються ще позички на суму 152 міліони карб. Загально беручи 80 відс. усіх радгоспів працює з великим дефіцитом.

Після львівських подій.

Бережанщина.

Дня 27. листопада п. р. бережанська поліція перевела основну ревізію в церковці св. Миколая на Адамівці в Бережанах. За чим шукали в церковці, невідомо. Тогож дня в год. 9.30 окружила держ. поліція в силі 25 постерункових село Вербів, бережанського повіту, порозставляла по селі стійки та почала переводити ревізію в кооперативнім домі, в пивниці, де навіть розкопувано землю, опісля обпукувано стіни та переслідувано комини. Потім переведено ревізію в книговодця кооперативи Семчишина і забирано в нього всі записки й кореспонденцію. З черги переведено ревізію в емерит. дир. школи Івана Петрицького, в господаря Федька Гевки, заступника війта Федька Баковича й інших. Опісля поліція відійшла до церкви, а що священика не було в селі, то казали ковалеві доробити ключі до церкви. Одначе йому це не вдалося. Тоді командант постерунку з Нараєва доробив сам ключ, отворив церкву і перевів основну ревізію в цілій церкві, так, що казав постерунковим роздягатися до сорочки, щоб могли влізти у всі діри між стінами церковного даху. Ревізії по цілому селі тревали цілий день, а хоч не дали ніякого вислiду, арештовано книговодця кооперативи п. Дмитра Семчишина, якого забрано до Бережан.

Равщина

В селі Вербиці, пов. Раве Руська, арештувала поліція дня 11.XI. 1928 трьох молодих селян під замітом знищення державного прапору. Арештованих, а саме: 1) 21-літнього Теодора Ярмолу, 2) 21-літнього Андрія Гіля (жонатого) і 3) 18-літнього Зраду Івана перевезено вже до Львова і приміщено в тюрмі у Бриґідках при вул. Казимирівській ч. 22. Львівська прокуратура виготовила вже акт обвинувачення проти згаданих трьох арештованих на підставі арт. 22. розп. през. Річ. з 18. XII. 1927. Д. З. ч. 115 і § 468 к. з. Акт обвинувачення закидає, що обвинувачені стягнули державний прапор з будинку державної школи в присілку Вілька ад Вербиця і подерли його та кинули в болото. Обвинувачені мали признатися до того вчинку в слідстві, а зробили це тому, щоб, як казали, докучити місцевій учительці. Замітне, що всі свідки в цій справі — це самі члени поліції й учителька.

Похорон о. шамб. Городецького.

„Поховали о. отамана
В сиру землю глибоко..."

Рогатин, 28. листопада 1928.

Вістка про смерть довголітнього організатора Рогатинщини о. шамб. Стефана Городецького розійшлася мигом блискавиці по повіті. І сьогоднішний похорон незабутнього фундатора і духового батька численних установ Рогатинщини перемінився у величаву манiфестацію національної свідомости. У Вербилівцях, де пок. о. Городецький потрудився 37 літ як парох, зібралася богатотисячна маса народу, щоби відпровадити на вічний спочинок о. отамана Рогатинської Землі. Заступлені не тільки всі села повіту, а явилися на похорон теж численні селянські делегації зі сусідних повітів.

Після Служби Божої, відправленої о. дек. Томовичем в асисті около 30-ти священиків і проповіди о. дек. Кудрика уформувався похід на цвинтар, який провадив в заступстві митрополита о. мітрат Т. Войнаровський. На чолі походу йшли делегації з вінцями (м. ін. звертав на себе увагу прегарний вінок від Української Парл. Репрезентації і Центрального Комітету УНДО, який несли С. Кузик і М. Струтинський), за ними рогатинська орхестра і селянський хор. Домовину несли священики й пластуни. За домовиною йшла молодь рогатинських шкіл і непроглядна юрба народу.

Над могилою промовляли: о. В. Соловій з Пукова від духовенства повіту, о. пос. пралат Л. Куницький від Парл. Репрезентації і Ц К УНДО. пос. Мих.

Струтинський від „Рідної Школи“ і „Просвіти“, пос. С. Кузик від рогатинських установ, селяни Теодор Соломка і Андрій Липак від селянства, о. К. Сосенко з Конюхів як шкільний товариш Покійника, д-р М. Чайківський від професорського збору і молоді рогатинської гімназії. (Знаменною була промова латинського пароха Рогатина о. Адольфа Шведзинірського, який схарактеризував пок. о. шамбеляна як зразкового вояка Христа). Глибоко зворушливою була картина на зербиловецькому цвинтарі, коли після промов бесідників залунала пісня „Ой, у лузі червона калина похилилася“ і многотисячні очі зайшлися сльозою. Видно було, як близьким, як дорогим був Покійник для Рогатинщини.

Похоронний обряд скінчився, а біля засипаної вінками могили довго ще оставали похилені в мовчанці постаті селянських діячів, що з Покійником довгі роки співпрацювали над піднесенням Рогатинщини. Не стало їхнього о. отамана...

Відгуки дня.

Давні і нові знакомі.

I.

Воно трохи дивно, але факт є фактом: я їздив недавно до Варшави.

Одні скажуть: — Ага! Певно по якусь субсідію, або посаду.

Другі здвигнуть раменами: — І якої біди він там пхається?

Треті не повірять: — Український письменник до Варшави?!... А хтож йому дав на білет?

А всетаки я їздив...

Маю в Варшаві знакомих і до них навідувався, бо... прислали гроші на дорогу.

Мої знакомі (нехай діється воля Божа) — поляки і то незвичайні поляки, а богаті та високопоставлені. Пізнав я їх ще в Умані, коли блукав з Галицькою Армією по Наддніпрянщині.

Пізнав я їх підчас пожежі цілого краю, коли кров була дешевшою як криничина вода, а людське життя меншевартне від крісової кулі.

Провів я з ними не одну гарну хвилину, бо мої знакомі були людьми широкими, а ліпше говорили по українськи, як український міністр освіти. Неодин зимний вечір, коли за містом ущух гамір боротьби, пересидів я з ними, за спокійній гутірці.

Потім дівна хуртовина розметала нас по широкому світі. Моїх знакомих позбавила 5.000 десятин, а мене волі. Вони опинились у вільній Варшаві, а я у... Львові.

Недавно дістав я від них запрошення і радо скористав з нього. Приїхав, привитався і розглядаюся.

Нічого не лишилося з давнього побуту в Умані.

Але — Боже мій! — вибиралися люди може й серед ночі, не могли нічого взяти. Зате душі певно ті самі з собою забрали.

Сів, розбалакалися. Немовби ми вчора розійшлись, нав'язую до останньої розмови з Умани:

— „Бачите, не так воно вийшло, як ми сподівалися!...

— Себто!? — питають мої знакомі.

— А от ми в Галичині...

— Ех! Ви хотілиб Бог зна чого! Щож хочете: школи маєте, свободу зборів теж, конституція вас хоронить, міжнародні трактати...

Я зробив таку міну, що господар дому заправ і замовк.

По хвилині я прийшов до слова.

— Якто? Ви переконані, що тут нема ніякої кривди?!

Господар притакнув головою: — Кривда є, але по нашім боці. Чи я не читав часописів!? Терроризуєте польське населення Львова, за польську мову на вулиці бєте, здираєте шапки. Біятеся Бога! Яка держава може на це спокійно дивитися?!

Я мовчав. Прийшли мені на думку терористи з „Просвіти“, „Маслосоюза“, „Дністра“, Народної Торговлі“, пригадалась панночка з подертою шапкою на Руській вулиці, розбита голова молодого студента за пластову відзнаку... Я мовчав, бо побачив, що мої знакомі лишили на Уманщині не тільки біля десятин, хату, меблі і дивани, але й душу.

Душу, що була чутка на чуже горе, бо мала перед носом своє.

Галактіон Чіпка.

Останні вісти.

МАРШАЛКІВСЬКИЙ СУД.

Дня 30. листопада в кабінеті марш. Дашинського збирається маршалківський суд у справі інциденту між пос. Поляковичем і Хруцьким. Обі сторони іменували вже своїх арбітрів. Арбітром посла Хруцького є пос. Пужак (ППС), а посла Поляковича пос. Баранський (ББ). Тепер оба арбітри мають устійнити особу суперарбітра.

ЗА ОСОБИСТУ БЕЗПЕКУ В СОЙМІ.

На засіданні сойму дня 30. листопада перед приступленням до денного порядку Український Клюб зложить заяву в звязи з нападом на пос. Хруцького. Українські посли звернуться до маршалка сойму із запитом, як він думає на будуче запевнити послам особисту безпеку в соймі.

ЛИСТИ СПІВЧУТТЯ ДЛЯ ПОС. ХРУЦЬКОГО.

Пос. Хруцький дістає богато листів із висловами співчуття з приводу нападу на нього. Між ін. пос. Хруцький дістав листа від ендецького варшавського журналіста Новачинського, в якім осуджує методи особистого терору без огляду на це, хто впав жертвою терору та без огляду на політичні ріжниці.

СКРЕСЛЕННЯ ДИСП. ФОНДУ МІН. ВН. СПРАВ.

Демонстрація проти мін. Складковського.

Дня 29. листопада веч. в бюдж. комісії було голосування над бюджетом мін-ства вн. справ. Скреслено міністрові внутр. справ увесь диспоз. фонд. За скресленням голосували: Клюб Народовий, Визволене, ППС, Стр. Хл. і українці. Загалом із бюджету скреслено більше як 20 міліонів.

Згідне голосування вийшло з ріжних причин. Пос. Тромпчинський заявив, що його клюб (НД) є за скресленням бюджету з причини заяви мін. Складковського в справі боротьби з націоналізмом як польським, так українським чи жидівським, а клюби лівиці й українці станули на становищі, що не мають довіря для політ. метод міністра і це є причиною їх голосування.

Пос. **Хруцький** ствердив в імени Українського Клюбу, що не ставив би внесення на скреслення диспоз. фонду, бо практика виявила, що рада міністрів може його привернути, та коли це робить то з причини заяви міністра, що скреслення вважає заявою недовіря. Так клюб бесідника висловлює заяву недовіря.

Конституційна комісія.

Конст. комісія займалася справою ревізії конституції. Пос. Пілсудський у рефераті занявся справою, чи ревізія конституції це те саме, що зміна конституції, чи інша має бути процедура для зміни, а інша для ревізії.

БЕЗНАДІЙНИЙ СТАН ЗДОРОВЛЯ АНҐЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ?

Вістки про прискорення речинця повороту англ. наслідника престола до Льондону дуже затривожили льондонське населення. Розійшлися чутки, що стан здоровля короля Юрія безнадійний.

ЧЕМБЕРЛЕН У ПАЛАТІ ГРОМАД.

Дня 28-го листопада прийшов Чемберлен до палати громад уперше після 4-міс. відпустки. Його витали овацийно провідники всіх партій. М. і. Чемберлен сказав, що англ. уряд не мав іще часу відповісти нім. урядові в справі передвчасної евакуації Надренії з британських військ.

АНҐЛІЯ НЕ ГОДИТЬСЯ НА ФРАНЦ. ПРЕДЛОЖЕННЯ.

„Ле Журналь“ повідомляє, що прислана до Парижа англ. відповідь у справі комісії знавців не прилучується до процедури іменування знавців комісією відшкодувань і заявляється проти посереднього обмежування свободи ділання знавців. Відповідь домагається скорої полагоди справи.

ОДЕСА ПІД ВОДОЮ.

Наслідком бурі на Чорному Морі залята часть Одеси і богато [illegible] [illegible] [illegible].

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·25—8·87·75, канадійський долар 8·81·50—8·82·00 чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·50 1·25·75, румунська лея 0·05·25 0·05·50, французький франк 0·34·50 0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·71·75 фунт штерлінгів 43·10·00 43·60·00, радянський червінець 26·50 27·00.

Золото: 20 корон 36·50·00—36·80·00 20 франків 34·20·00—34·40·00, 20 німецьких марок 41·50·00—42·42·00, 10 російських рублів 46·60·00—49·00·00.

НОВИНКИ

— **Не будьте байдужі.** За місяць кінчається біжучий рік. Досвідчили ми в ньому не одного, перенесли не один важкий удар. По своїм силам від десяток літ стоїмо на службі громадянства, обороняючи його життя, його душу, його чисті змагання, співпрацюємо у відбудові всіх комірок нашого життя, підтримуємо зневірених, обороняємо гнетених і переслідуваних, обєднуємо всіх живих до праці і труду. Серед важких зусиль перебуваємось серед матеріяльної скрути. У найважчих хвилях не уступили ми зі становища, на яке покликав нас голос організованого громадянства. В ріжних часах бачили ми громадянську прихильність до себе, до того органу, що вже майже пів століття є українською трибуною. Недавно впав на нас великий удар. Знищенням машинового відділу друкарні нам завдано величезні втрати. Але ми ані на один день не припинили видавництва органу. Думаємо, що тепер наші передплатники, читачі і всі свідомі члени нашого громадянства виявлять до нас свою прихильність і не відмовлять нам своєї чинної допомоги. В першу чергу звертаємося до наших пан. передплатників, щоби у зрозумінні нашого важкого положення були ласкаві негайно вирівняти **всі дотеперішні** залеглости по кінець 1928 р., а опісля просимо всіх, щоби підтримали нас матеріяльно поширенням круга дійсних передплатників. Нехай цей самозрозумілий обовязок буде хоч частинною відповідю на зчинок наших противників. Ждемо на відповідь!

—о—

— **Святочна академія** Членів і Гостей Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові в честь 35-ліття наукової праці академика Кирила Студинського відбудеться в неділю 2-го грудня в 11-12 год. в Музеї Н. Т. ім. Ш. вул. Чарнецького 24 по програмі запросин. — Товариські сходини на спільному вечері в 19 год. — Ювилейний Комітет.

— **Побили українських студентів.** Дня 29. листопада на вул. Легіонів три польські корпоранти стрінули трьох українських студентів в корпорантських шапках і зажадали, щоби вони поскидали шапки. Коли українські студенти цього не зробили, поляки побили їх. Поліц. комісар спровадив усіх студентів на поліцію, де списали з ними протокол, а потім пустили на волю.

— **Програма концерту В. Тисяка-Юстині дня 1-го грудня в салі Т-ва Лисенка у Львові складатиметься з таких точок:** 1) а) Лисенко: За думою дума, б) „ „: Дивлюся на небо. 2) а) Donizetti: Una furtiva lacrima, арія з опери „Elisir d' Amor“, б) Людкевич: Черемоше, брате мій. 3) Puccini: арія з „Тоски“: „Recondita armonia“. 4) а) Нижанківський: Минули літа молодії, б) Bizet: Mi par d' udir ancora, арія Надіра, з опери „Ловці жемчугів“. 5) Mascagni: O, Lola, арія з опери „Cavaleria Rusticana“. 6) Народні пісні. — Фортепяновий супровід п-ні І. Приймової.

— **Зазив.** Зі Станиславова дістаємо такий зазив: Отсі фірми з відомих їм причин зложать по 100 зол. на „Рідну Школу“ в Станиславові: „Фарболь“, „Універзум“ (п. Жаровський), Климовський (склад обуви), Снігурович Северин (склад кухонних начинь), Пасек і С-ка. Отсі громадяни зложать по 50 зол. на ту саму ціль: Загайкевич Дмитро, Ясеницький Теофіль, Ковальський Михайло, Симчишин Юрко і Петраш Іван.

— **Львівська хроніка.** Рідкий випадок записало ратункове поготівля, віззавши до двацятьлітнього молодця на Личаківській вул., який у приступі нервового розстрою доконав на собі операції, немов чоловік сек... [illegible]; лікарі мають надію врятувати його життя. — Арештували жінку шофера Олену Ірса, яка як агентка ріжних фірм [illegible] гроші [illegible]. — Поліція переловила [illegible] [illegible] [illegible].

— **Парубоцькі порахунки.** В Уланові (Любачів) у корчмі побилися два парубки: Калиняк убив Лоташа. — 2 роки тяжкої вязниці дістав парубок Нечинський з Чижов біля Львова за те, що на забаві, на підпитку пробив смертельно ножем другого парубка Возьного.

— **Репрезентаційний український концерт у Мор. Остраві.** З нагоди 10-ліття незалежности чехословацької республики влаштовує українська еміграція в ЧСР великий святочний концерт у днях 5. і 6. грудня 1928 в Моравській Остраві в салі чеського Народнього Дому. На концерті виступить міш. хор українських студентів (т. зв. Академічний Хор) в числі 136 співаків під диригентурою проф. Щуровської. Цей хор здобув, як відомо, лавровий вінець на великім концертовім фестивалі всіх славянських співацьких товариств у Празі. В концерті візьме участь також співак Самойлович, бас-баритон. На цей концерт заповіли свій прихід представники чсл. уряду, промисловости, суспільних установ і представники чужих держав. Програма концерту така: 1) Відспівання державних гимнів. 2) Український привіт і коротка святочна промова. 3) Виконання ріжних точок програми концерту.

— **Амврозій Бучма тяжко занедужав.** З Радянської України прийшла до одного зі знайомих нашої Редакції вістка, що відомий український фільмовий актор Амврозій Бучма, відтворець Шевченка у фільмі „Тарас Шевченко“, тяжко занедужав. Наслідком його недуги перервано знимки всіх тих фільмів, у яких він брав участь.

— **Жінки знеохочені життям.** У Львові щораз частіше трапляються випадки жіночих самогубств або бодай спроб зійти зі світа. Вчора було таких випадків аж чотири: дві служниці 20-літня Марія Клим і 24-літня Я. Янковська пробували отруїтись; перша денатурою задля нещасного кохання, друга йодиною. 60-літня робітниця Шубеляк випила йодину, посварившись з родиною, а вдова Марія Секула зажила якогось сірчаного квасу, з нужди.

— **Примхи природи.** У той час, коли в середній Европі гуляють бурі, а в Еспанії впали нежданні снігі, у Москві, де досі нема звичайних щоранкових приморозків зазеленіла іва і пучнявіють пуп'янки берези та бузка.

— **Ріжні вістки.** Англ. мін-ство внутр. справ почало енергійну кампанію проти нічних клюбів у Льондоні; у звязку з цим вишлють з Англії 200 чужинців. — У Берліні вийде небавом воєнний деннник баварського кронпрінца. — Останніми днями виконали в СРСР 7 смертних засудів; між ними 4 селян розстріляних за вбивство чекіста на Кавказі і трьох старшин червоної армії. — На дно Темзи впало 24 цм. стрільно, що обірвалось з журавля; воно коштує 20.000 фунт.; досі не добули його з води. — На Литві, в селі Стрвва померло 6 осіб на плямистий тиф. — Американський фінансист Гаррі Уітней залишив у спадщині 200 міл. дол., в чого 97 міл. на добродійні цілі. — Герман Судерман написав перед смертю останню свою п'єсу „Продавець звичних шкурок“. — Японський уряд купив у Канаді 10 чорнобурих лисиць, які перевезе на острів Карачу, на розплід, щоби мати власні футра. — Бувш. турецький посол Зекі Бей, прогнаний з краю, застрілився на франц. Ривієрі, з туги за батьківщиною.

— **Рекорди.** За останній місяць паризька поліція склала 5620 протоколів за нарушення правил автової їзди. — Берлінець Альфред Вагнер рішив перевірити, в якій мірі куріння шкідливе для людського організму і почав курити від десятьох папіросок денно щораз більше. Від 1926 р. він курить денно 40 папіросок, 15 сигар і 30 цигареток. — Тепер 85-літня пані Крефорд з Шікаго вийшла в 1889 р. удруге заміж; муж покинув її і вона ждала 39 літ на його поворот. Муж не вернувся досі і тому вона домагається розводу. Коли суддя спитав її іронічно, чи вона ще має намір вийти ще раз заміж, вона відповіла: „Чомуж би ні? Адже почуваю себе ще молодою“.

— **Три паризькі часописи засуджені.** В окружнім паризькім суді засудили редакторів трьох паризьких часописів за оголошення неправдивих документів, з яких виходило, що Іван Токаржевський-Карашевич як „представник українського правительства“ бере гроші від англійського та польського уряду. Засуджені „Українські Вісти“, „Іманіте“ і „Парі-Матінаь“, правда [illegible] на невинну суму 100 франків і обовязок [illegible] у своїх органах текст засуду.

— **Всячина з СРСР.** При ленінградській Академії заложили нове товариство: [illegible] [illegible]. — [illegible] [illegible] [illegible] „Мцирі“. [illegible] — На [illegible] [illegible] чужинців-туристів, щоб [illegible] [illegible], щоби оглянути Ленінград.

вітрах і Москву. За літо має приїхати 7000 осіб. — Експедиція співробітника Академії Наук проф. Кулика найдена після півтора місяця в „бесіді" горішньої частини ріки Подкаменної Тунгуски, недалеко місця, де впав великанський метеорит. Експедиція, що вибралась на розшуки Кулика, перейшла за півтора місяця 1800 км. тайгою, серед трясовиння і рік. Кулик і товариши мали дослідити метеорит; без помочі, яка надійшла впору, він не міг би виїхати з тайги, де прийшли вже морози до 38 степ.

— **Центр всесвіта.** Директор Гарвардської обсерваторії, Харлов Шеплей має відчит про вислідн своїх дослідів про те, де находиться центр всесвіта. Він упевнює, що найшов ту планету, довкола якої крутиться вся сонішна система. Ця „зоря всіх зір" находиться по його обрахуванні на віддалі 300.000.000.000.000 миль від нашої землі. Промінь світла їде від цієї централі на землю 47.000 літ. Всеж таки її можна бачити через найсильніші телескопи між „молочним шляхом" і сузіря Лучника.

— **Новий спосіб на безсонницю.** В одній великій римській санаторії найшли прегарний спосіб на безсонницю. Постелі недужих, яким не помагали ніякі штучні середники на сон, накривали чорними простирадлами, а стіни спальні вкрили чорною обвивкою. Недужі дуже хутко засипляли в таких кімнатах і тепер цей спосіб примороджений у ріжних шпиталях.

— **Докори совісти.** Франц. вояка чужинної легії Андре Мазелє признався до злочину, якого доконав у червні 1927 р. убивши багатого торговця худобою Тіефе. Тоді арештували як підозрілого зовсім невинну людину. У листі на імя міністра справедливости злочинець заявляє, що совість мучила його весь час і він мусить стати перед судом.

— **Видавництво „Червона Калина"** повідомляє оцим всіх шановних відборців, що вже вийшов 3-ий наклад Історичного Календаря-Альманаха „Червоної Калини" на рік 1929. Замовлення, які наспіли будуть негайно полагоджені. З новими замовленнями просимо поспішити, бо 3-го накладу вже не буде. 3—3

„Тарас Шевченко".

Перша українська фільма ВУФКУ у Львові.

Від чотирьох днів іде у великій салі Народнього Дому фільма „Тарас Шевченко" при живому заінтересуванні цілого українського Львова. Це перша фільма з українського життя роботи ВУФКУ (Всеукраїнського Фотокіноуправління), що прийшла до нас з того боку Збруча — після кількох фільмів з життя жидівського населення, які глибшого вражіння не зробили.

Перше, що разить глядачів, які в добрих девятьох десятих складаються з українців, це польські написи-пояснення до фільмових образів. Дивно й гірко читати українцеві всякі уривки з поем Шевченка і ріжні золоті його думки — в польськім перекладі. Кажуть нам, що так наказала влада. Але та сама влада погоджуєся з тим, що ще й нині в Катовицях і інших містах на Шлеську виставляють фільми з німецькими написами. Дві мірки — чи як це пояснити?

Сама фільма виконана з мистецького боку бездоганно, деякі місця дуже гарно, а є немало образів, що можуть зворушити й найтвердшу людину. Найкраще виведені перші частини, в яких ролю Шевченка-дитини грає малий М. Людкевський, хлопчина гарний, з ясним волоссям, що вже своїм виглядом мусить собі зєднати кожного глядача. Ролю малого Шевченка віддає він справді переконуюче — навіть у найменших подробицях. Дуже добре й вірно виходить Шевченко (артист А. Бучма) при кінці свого життя (недуга і смерть); в інших місцях креація Бучми слабша, а деякуди цілком непереконуюча. Шевченко як пастух (серед овець) і потім як козачок (ще актора нам невідоме) мало потягаючий і не конче вирваний.

Коли всі три креації Шевченка зі сценічного боку (дитини, хлопця й дозрілого мущини) можна всеж таки назвати назагал удатними, то щодо самого сценарія фільми треба зробити поважні застереження. Автор сценарія Панченко в деяких місцях сильно перетягнув струну і не рахувався ні з історичними фактами ні з такими істинами, які ніякого доказу не вимагають, а в інших тих струн зовсім не дотягає. Так прим. похорони батька Шевченка відбуваються без священика(!), для змалювання жорстокости царя представлено підписання ним засуду смерти на 26 декабристів, хоч це мало місце 20 літ скорше і з акцією нічим не вяжеться, всі офіцери, не виключаючи й друга Шевченка Кампіоні, змальовані останніми пяюгами і тиранами, так само всі пани на Україні „мочиморди" і т. д. Але що більше! Сам Шевченко виходить в отсій фільмі скорше якимсь тупим бунтарем, як національним пророком і генієм України. У нього якось затерті і високі пориви і святі змагання-ідеали, а зате він в ріжних ситуаціях уміє тільки затискати пястук і відгрожуватися (Шевченко як козачок, сцена з княжною Репніною, сцена в Кирило-Методіївському Брацтві, сцена між „мочимордами" й ін.). Сцена з кн. Репніною, що могла бути атракційною, представлена зовсім фальшиво і з ґрунту невірно. Вона зовсім зіпсована. А таких фальшувань є богато!

Окремо слід згадати про зручно вставлені в сценарій ілюстрації до поем Шевченка „Сон" і „Кавказ". Одначе переведення тих ілюстрацій незручне. Інсценізація „Сну" не зовсім зрозуміла (що означає сцена, в якій цариця Катерина здіймається на коні в гору?), інсценізація „Кавказу" до тої міри за довга, що всі глядачі нетерпляче чекають, аби ця сцена вже раз скінчилася. А взагалі ціла фільма, хоч як вона у нас скорочена, є ще за довга і тільки онскалаб від того, якби її в одному чи другому місці щерап обтято.

Не зважаючи на всі ті й інші хиби, фільма „Тарас Шевченко", яку у нас з цензурних оглядів скорочено до 12 актів (на Україні є їх 16!) заслугує на те, аби її оглянув кожний українець. Наша замітка писана на те, аби представити на отсьому прикладі, в яких ненормальних умовинах розвивається на Радянській Україні кінове (і всяке інше) мистецтво, а не на те, аби здержувати когонебудь від відвідування фільми „Тарас Шевченко".

Ів. Німчук.

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця 30-го, год. 7·30 веч. „Моральність пані Дульської", ювілей 30-літньої праці арт. Ровінської.

Субота 1-го, г. 3. попол. „Дзяди".

Субота 1-го, г. 7·30 веч. „Таємна дама", оперетка

Кіна.

„Аполльо": „Вера Мірцева".

„Лев": „Площа Пігаль опівночі" (Жінка це гріх).

„Оаза": „Кохання і кров".

„Палас": „Зоря Таверни".

„Фатаморгана". „Недоля впавших дівчат".

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича на Волині.

Ковель
30/XI Маруся Богуславка
1/XII Гейша.
2/XII Вій.
3/XII Барон Кіммель.
Камінь-Коширск
4/XII Маруся Богуславка
5/XII Гейша.
6/XII Барон Кіммель. 10—?

Повітова Організація дяків в Самборі устроює 2-місячний курс для дірігентів церковного хору, громадської писарки і ведення кооператив. Початок дня 5. грудня 1928 р. оплата 30 зол. місячно. Проситься парохіяльні уряди о як найчисленнішу висилку дяків на курс. Зголошення: Самбір, Господарсько-торг. Спілка. Голова: О. Сенатор Татомир вр. Секретар: Дмитро Семен. 1010 1—1

Засідання Комісії Р. Ш. для перестрою шкільництва відбудеться не дня 1. грудня, як було заповіджене, але в четвер дня 6. грудня о 6. год. попол., де звичайно. — **Макарушка.** 1—1

Виділ Т-ва Українських Студ. Політехніки „Основа" у Львові подає до відома всім інтересованим, що всякі трансакції Т-ва є лиш тоді важні, якщо мають підписи двох членів Президії, т. є голови і скарбника евент. секретаря. — За Виділ Т-ва: голова: **Андр. Охримович,** секретар: **Михальчишин Богдан.** 1016 1—1

Збірка на українських інвалідів у станиславівському воєвідстві теж заборонена. Третя з черги заборона збірки добровільних жертв на допомогу українським інвалідам надійшла зі станиславівського воєвідства. Подаємо дещо до висвітлення цієї заборони. „Українське Товариство Допомоги Інвалідам" у Львові поданням до воєвідства внесеним ще 6. липня ц. р. просило дозволу перевести збірку в листопаді ц. р. На це прохання надійшла відмовна відповідь щойно 29. листопада ц. р. Відповідь датована 24. жовтня 1928 р. Ч. БП. 4067/28. Воєвідський уряд у Станиславові мотивує заборону таксамо, як і львівський та тернопільський уряди, а саме, що листопад занятий для збірок інших місцевих товариств та інституцій. Не вміємо ніяк пояснити надзвичайної проволоки в полагодженні цієї справи. Одначе віримо, що українське громадянство, хоча й перетяжене вольними й невольними данинами й жертвами, складе Всенародній Дар Українським Інвалідам у десятиліття визвольних змагань і що ця заборона не причиниться до погіршення становища здожаних у нерівнім змаганні борців. — **Українське Товариство Допомоги Інвалідам у Львові, вул. Руська ч. 3 II.**

„Марійське Тов. Пань" і „Тов. Ап. Молитви" в Перемишлі — при ласкавій співучасти „Перемиського Бояна" влаштовує у второк дня 4. грудня 1928 р.

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

в честь

Св. СВЯЩМЧ. ИОСАФАТА

з слідуючою програмою:

1. Б. Вахнянин: „Хай дзвони заграють", жіночий хор — „Марійських дружин".
2. Вступне слово: ВПр. о. крил. В. Гриник.
3. о. Йосиф Кишакевич: „Владико Отче", діточий хор чл. Ап. Мол. школи Св. О. Ник.
4. о. П. Штокалко: „Голгофта", деклямація І. Савки уч. VI. кл. української гімназії.
5. Ол. Кошиць: 1) „На ріках сідохом", кант. 2) „Радуйся Маріє", кант. мішаний хор „Бояна".
6. O. Rossini: „Віра" жіночий терцет. ВП. П. проф. О. Волянська. „ А. Тарнавська. „ Г. Дмитришинівна
7. Fr. Schubert: „Ave Maria". Tartini: „Grave et espressios з концерту D-dur. Bach: „Air". чельове сольо ВП. П. П. Пшеничка.
8. Gounod: „Ave Maria" сольоспів Всеч. о. кап. О. Ваврика.
9. Дм. Бортнянський: „Благословен Господь", міш. хор „Бояна". Концерт.

Сольові партії при супроводі форт. ВП. П. Дир. Ольги Ціпановської.

Хори під батутою ВП. П. проф М. Даниленич, проф. П. Волинського і маг. прав. А. Чубинського. 1011 1—1

Початок о год. 7·30 вечер.

Дохід призначений на убогих і інвалідів з визвольної боротьби.

КОНКУРС

Головна Управа „Рідної Школи" розписує вже в третє конкурс на дві посади польоністів в своїх середніх школах. Всі середньо-шкільні учительські кандидати, що поскладали іспити в осінному речинці і рефлектують на посади в школах „Р. Ш.", повинні негайно внести подання до Гол. У. „Р. Ш." у Львові, Ринок ч. 10 1003 2—2

Подяка.

За совісне і солідне пльомбовання та вставлення зубів складаю ВП. М. Якову Нассові, дентистові у Львові, вул. Сикстуська ч. 17., прилюдну подяку.

1012 1—1 **Марія Стефанишин.**

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.